

KONDOR VILMOS

A BUDAPESTI KÉM

Open Books

1. fejezet

Gordon Zsigmond a bértaxi hátsó ülésén ült, és a jellegtelen külsejű férfit nézte. A szituáció annak ellenére ismerős volt számára, hogy soha nem élte át. Éppen elégszer látott már ilyet filmen, vagy olvasott róla könyvben. Egyszer egy kollegájával is történt valami hasonló, de csak hasonló (a kollega ugyanis a szeretője férjével találta magát szembe egy megfáradt Citroënben), mert ahogy Gordon a férfi közönyös, már-már unalmas arcát nézte, tudta, hogy döntésének – akár igent mond, akár nem – súlyos következményei lesznek.

Kinézett a fekete Opel Admiral ablakán. A mocsos és szürke város mintha pillanatfelvételek sorozata lett volna, régről ismert képek villamosokkal, kézikocsikkal, sárcipőkkel, raglánokkal, csontkeretes szemüvegekkel, kalaptűkkel, a hidegben megdermedni látszó cigarettafüsttel. A Berlini térnél vára-koztak egy kicsit, amíg az autóbuszok lassan elhaladtak. A férfi elővette cigarettaárcáját, és odanyújtotta Gordonnak, aki kezét felemelve jelezte, hogy nem kér. A másik elővett egy szálat, végét a tárcához ütögette, majd szájába tette, gyufát húzott elő a zsebéből,

és rágyújtott. Gordon ujjnyira leeresztette az ablakot, hogy a füst ne ülje meg a kocsi belsejét.

Elindultak a Margit híd felé. Gordon a férfi ölében lévő barna borítékot nézte. Kicsit gyűrött volt, címzés és feladó nélkül. Átlagos barna boríték. Nem túl vastag, nem túl vékony. A borítékról végül a férfi arcára emelte tekintetét. A férfi fedetlen fővel ült, katonásan rövidre vágott haja enyhén őszült. Szája vékony vonal volt, zöldesszürke szemét egy messzi pontra szegezte. Remekbe szabott, kétsoros öltönye tökéletesen passzolt rá, láthatóan varratta, és feltehetően nem a körúton, hanem mondjuk, Londonban, a Savile Row-n. Gordon eddig csak egyenruhában látta, és nem találkoztak sokszor. Utoljára két éve, 1941 nyarán futottak össze egy filmbemutatón. Biccentéssel üdvözölték egymást, és kész. Gordon nem is nagyon értette, hogy mit keres most itt, ebben az autóban.

Alig fél órája lépett ki Hitler téri lakásának ajtaján. A bértaxit hétre rendelte oda, s bár tudta, hogy egy kicsit megkésett a pakolással, nem aggódott, mert szombat reggel fél óra alatt bőven ki lehet érni a reptérre. A gépe nyolckor indult, nem kellett sietnie. Behúzta maga mögött a kaput, és odalépett a járda előtt járó motorral várakozó fekete Opelhez. Amint a sofőr megpillantotta, kipattant a kocsiból, elvette a táskáját, és kinyitotta neki a hátsó ajtót. Gordon kalapját a szemébe húzva beült. Csak akkor vette észre, hogy nincs egyedül az autóban, amikor kalapját maga mellé tette.

– Jó reggelt – üdvözölte Ujszászy István vezérőrnagy, az Államvédelmi Központ vezetője.

– Magának is – felelte Gordon, majd érdeklődve széttárta a kezét.

– Hogy miért is vagyok itt, ezt akarja tudni – bólintott Ujszászy.

– Jobb híján.

– Hallotta, mi történt december másodikán az egyik futárgépünkkel? – kérdezte Ujszászy.

Gordon a fejét rázta.

– Nem csoda, mivel a hírt nem engedték megjeleni magyar lapokban. Valahol Németország fölött tűnt el az egyik gépünk, ami a stockholmi követségre vitt iratokat – magyarázta a vezérőrnagy. – Azóta sem hallottunk felőle.

– Fontos iratok voltak?

– Fontosak. Kiemelten fontosak. Stockholmi követünk, Ullein-Reviczky nagyon várta őket. Ismeri őt?

– Egyszer összefutottunk a Külügyminisztérium fogadásán.

– Értem – bólintott Ujszászy, és vékony szája mintha mosolyra húzódott volna. – Remek. Akkor Ullein-Reviczky emlékezni fog magára.

– Miért emlékezne?

– Mert olyan, mint én. Ha lát egy arcot, soha nem feledi el.

Gordon nem felelt. Várta, hogy a férfi folytassa.

– Szóval a repülőgép eltűnt. Azóta sem hallottunk felőle. – A vezérőrnagy előbb kinézett az ablakon,

aztán előredőlt, és úgy folytatta. – Joggal feltételezük, hogy az iratok a németek kezébe jutottak.

– Szándékosan lőtték volna le a gépet?

Ujszászy széttárta a karját, ajkát enyhén lebiggyesztette. Gordont a dél-philadelphiai olasz bevándorlókra emlékeztette ez a gesztus.

– Ezért úgy döntöttünk, hogy...

– Döntöttek? Kicsodák döntöttek? – kérdezte Gordon.

– Amennyiben szükség lesz arra, hogy tudja, tudni fogja – felelte a vezérőrnagy. Gordon bólintott. – Úgy döntöttünk, hogy különfutár viszi el az újabb dokumentumokat Berlinbe. A mai géppel.

Gordon nem szólt semmit. A férfi előhúzott finom marhabőr táskájából egy barna borítékot, és az ölébe fektette.

– A futár azonban ma reggel magas lázzal ébredt. A jelek szerint tüdőgyulladása van.

Gordon tovább várt. Már rájött, hogy Ujszászy mit akar kérni tőle, csak azt nem tudta még, hogy mit feleljen. Tisztában volt azzal, hogy személyére nézve semmilyen káros következménye nem lehet a nemleges válasznak. Ujszászy értelmes ember volt, és Gordon tudta, hogy egy esetleges elutasítást semmilyen formában nem torolna meg.

– Miért is utazik Berlinbe? – kérdezte Ujszászy.

– Ribbentrop beszédet mond a háromhatalmi egyezmény aláírásának harmadik évfordulója alkalmából. Kicsit megkésve.

– És a Reutersnek tudósít.

– Még mindig – felelte Gordon, miközben Ujszászy arcát nézte. A férfi úgy pillantott rá, mintha semmi tétje nem lenne beszélgetésüknek. Inkább halvány derű ült ki arcára, semmint aggodalom.

– Rajtam kívül mást nem találtak? – kérdezte végül Gordon. Közben már a Gömbös Gyula úton haladtak, el a Déli pályaudvar mellett.

– Ennyi idő alatt lehetetlen – felelte Ujszászy.

– Ugye, tudja, hogy ezt nem tehetném? – nézett rá Gordon. – Én csak egy tudósító vagyok, a Reuters tudósítója, oda megyek, ahová mondják, de semmilyen módon nem vehetek részt a politikában. Semlegesnek kell maradnom.

Ujszászy elmosolyodott.

– Zsigmond, ezt maga sem mondja komolyan. A mai világban semlegesnek maradni? Ha Svájcnak nem sikerült, miből gondolja, hogy pont magának majd menni fog?

– Ez az egy boríték, most az egyszer?

A vezérőrnagy elnyomta a csikket.

– Igen – felelte színtelen hangon. – Ez az egy boríték, most az egyszer. És ha aggódna amiatt, hogy valaki megtudja...

– Nem aggódom – ingatta a fejét Gordon. – Ez magának sem áll érdekében.

– Valóban nem.

Rákanyarodtak a Budaörsi útra. Kétoldalt villák sorakoztak, a forgalom gyér volt. Egy villamos haladt